

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ

ОСОБИСТІСТЬ ТА СУСПІЛЬСТВО В ЦИФРОВУ ЕРУ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВИМІР

МАТЕРІАЛИ V МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

16 квітня 2025 року

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»**

**Факультет психології, політології та соціології
Кафедра психології**

*V МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ*

**«ОСОБИСТІСТЬ ТА СУСПІЛЬСТВО В ЦИФРОВУ
ЕРУ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВИМІР»**

16 квітня 2025 року

Одеса – 2025

Редакційна колегія:

Відповідальний редактор – **Аракелян М.Р.**, доктор юридичних наук, професор, проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія», заслужений юрист України.

Члени редколегії:

Цільмак О.М. – доктор юридичних наук, професор, завідувачка кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Татьянчиков А.О. – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Шмаленко Ю.І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Лісовенко А.Ф. – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Ташматов В.А. – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія».

Матеріали представлені в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за їх зміст.

Особистість та суспільство в цифрову еру: психологічний вимір : матеріали V міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 16 квітня 2025 року) / за заг. ред. проф. Аракеляна М.Р. Одеса : Національний університет «Одеська юридична академія», 2025. 160 с.

Гурін Руслан Сергійович ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ.....	66
Джежик Ольга Володимирівна, Булгару Вікторія Миколаївна РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПЕРЕВАНТАЖЕННЯ У ВИНИКНЕННІ ТА ПОСИЛЕННІ ПРОКРАСТИНАЦІЇ.....	68
Джежик Ольга Володимирівна, Кушнерьова Вікторія Вікторівна ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА САМООЦІНКУ ТА РІВЕНЬ ДОМАГАНЬ: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ.....	70
Джежик Ольга Володимирівна ІНТЕНСИФІКАЦІЯ ПРОФЕСІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	72
Дранікова Маргарита Сергіївна ЕФЕКТИВНІСТЬ СІМЕЙНОЇ ТЕРАПІЇ В РОБОТІ З ДИТЯЧО- БАТЬКІВСЬКИМИ КОНФЛІКТАМИ У ПІДЛІТКІВ.....	75
Дяченко Анна Сергіївна ОБРАЗ «Я» ТА СТІЙКІСТЬ ДО СТРЕСУ ОСОБИСТОСТІ.....	79
Ковальова Анастасія Павлівна ВПЛИВ ЦИФРОВОГО СЕРЕДОВИЩА НА ФОРМУВАННЯ ІДЕНТИЧНОСТІ ПІДЛІТКІВ У ПРОЦЕСІ КІБЕРСОЦІАЛІЗАЦІЇ.....	82
Король Олег Олегович, Кернас Андрій В'ячеславович ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ ПТСР У ВІЙСЬКОВИХ.....	86
Король Катерина Миколаївна РОЛЬ ЦИФРОВОГО ДЕТОКСУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ.....	89
Крижанівська Катерина Андріївна ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ САМООЦІНКИ ПІДЛІТКІВ СХИЛЬНИХ ДО ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ.....	92
Марущак Анастасія Петрівна ВПЛИВ ПСИХОЕМОЦІЙНОГО СТАНУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА СОЦІАЛЬНУ АДАПТАЦІЮ.....	95
Марценіцена Маргарита Юріївна, Чачко Світлана Леонідівна МОТИВАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ З РІЗНИМИ ТИПАМИ ХАРАКТЕРУ	97

Список використаних джерел

1. Гаврилькевич В., Фірстова О. Емоційні стани особистості: теоретичне дослідження феномену. *Психологічні травелоги: науковий журнал*. 2023. № 2. С. 41-50.
2. Гресько І. М., Бацилєва О. В. Соціально-психологічна адаптація особистості в сучасному освітньому просторі. *Актуальні проблеми психологічної та соціальної адаптації в умовах кризового суспільства: матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції* (21 квітня 2021 року); за заг. ред. Р.А. Калениченка І.О. Петухової. Ірпінь: Університет державної фіскальної служби України, 2021. С. 684 (с. 72-76).
3. Колотуша А. Є., Коваль Г. Ш. Сучасні підходи щодо вивчення емоційних станів в екстремальних умовах. *Матеріали до 79-ї звітної студентської наукової конференції. Секція «Факультету психології та соціальної роботи». Підсекція «Соціальна робота», Підсекція «Диференціальна і спеціальна психологія», Підсекція «Практичної та клінічної психології», Підсекція «Соціальна психологія», Підсекція «Педагогічні науки» 24–28 квітня 2023 р.* Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2023. С. 329-335.
4. Лемак М. В., Петрище В. Ю. Психологу для роботи: діагностичні методики. 2-ге вид. Ужгород : Видавництво Олександри Гаркуші, 2011. 615 с.
5. Новікова Ж. М. Психологічна адаптація та преадаптація студентів першокурсників в умовах нестабільного світу. *«Молодий вчений»*, 2018. № 2 (54). С. 80-84.

Ключові слова: психоемоційний стан, соціальна адаптація, тривожність, фрустрація, ригідність, агресивність, здобувачі вищої освіти.

Key words: psycho-emotional state, social adaptation, anxiety, frustration, rigidity, aggressiveness, higher education students.

Марценіцена Маргарита Юріївна

здобувачка 4 курсу факультету психології, політології та соціології
Національний університет «Одеська юридична академія»,

Чачко Світлана Леонідівна

кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології
Національний університет «Одеська юридична академія»,

МОТИВАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ З РІЗНИМИ ТИПАМИ ХАРАКТЕРУ

Нещодавні дослідження підтверджують, що індивідуальні психологічні особливості – темперамент і риси характеру – мають істотний вплив на стратегічні установки мотивації, такі як внутрішня/зовнішня мотивація, мотивація досягнення чи уникнення невдач[3]. Більше того, сучасний напрям

підкреслює зв'язок риси особистості Big Five із навчальною та професійною мотивацією [6].

Сучасне суспільство характеризується високим темпом змін, зростанням інформаційного навантаження, конкуренцією та необхідністю постійної адаптації. В таких умовах саме мотивація стає основою життєстійкості та успішної самореалізації людини. Особливо це важливо для студентської молоді та фахівців, які формують або вже реалізують власні професійні стратегії. Водночас численні емпіричні та теоретичні дослідження доводять, що мотивація не є універсальним механізмом, однаковою для всіх людей. Її структура, інтенсивність і стійкість значною мірою залежать від індивідуально-психологічних особливостей – насамперед характеру й темпераменту (Keller & Bless, 2020).

Таким чином, аналіз мотивації через призму типології особистості дозволяє не лише краще розуміти поведінку людини, а й прогнозувати її реакції на виклики, схильність до вигорання, рівень залученості, ефективність у навчанні чи праці. Це відкриває перспективи для індивідуалізації навчального процесу, коучингу, професійного добору кадрів.

Внутрішня/зовнішня (інтринсивна/екстринсивна) мотивація залишається ключовою у сучасних психологічних моделях (модель мотивації діяльності, 2023)[2]. Отримано емпіричні підтвердження, що мотивація досягнення виступає медиатором між темпераментними рисами (наприклад, тривожність, саморегуляція) та академічною успішністю (Lal Din et al., 2024) [5]. Мотивація уникнення властива людям із високим рівнем тривожності чи емоційної нестабільності (частина моделі Big Five), що підтверджено дослідженнями 2019–2022 років.

Концепт чотирьох темпераментів (Curious/Energetic, Cautious/Social, Analytical/Tough-minded, Prosocial/Empathetic) розглядається через призму нейробіологічних систем (2015). Модель Big Five показує: добросовісність (conscientiousness) та відкритість (openness) відповідають високій внутрішній мотивації до вивчення/зростання, а невротизм – мотивації уникнення стресу.

Практичне значення дослідження полягає також у можливості використовувати результати для психологічної профілактики. Наприклад, у школах або ВНЗ можна застосовувати прості психодіагностичні методики (наприклад, скорочені версії Big Five або Leonhard-Schmieschek), щоб краще розуміти мотиваційні запити студентів. Це дозволить педагогам оптимізувати індивідуальні підходи: когось мотивувати через цілі, когось – через підтримку чи визнання.

Крім того, в HR-сфері знання про зв'язок характеру й мотивації може допомогти при підборі персоналу або у вирішенні конфліктів у команді. Наприклад, працівники з високим рівнем невротизму потребують стабільного середовища, тоді як екстраверти – відкритості та нових завдань (Bakker, 2019).

Результати теоретичного аналізу свідчать про те, що риси характеру особистості відіграють важливу роль у формуванні мотиваційної спрямованості: схильності до досягнення чи уникнення. Встановлено, що внутрішня мотивація досягнення переважає у людей із високим рівнем добросовісності та відкритості

до досвіду, тоді як мотивація уникнення частіше притаманна особам із вираженим невротизмом. Практичне застосування цих знань здатне значно підвищити ефективність індивідуалізованих мотиваційних стратегій як у навчальному процесі, так і в професійному середовищі.

Список використаних джерел

1. Дон О.Д., Приварникова І.Ю. Нематеріальний складник групової трудової мотивації. *Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Менеджмент інновацій*. 2016. Т. 24, вип. 7. С. 185-193.
2. Кісіль З.Р., Швець Д.В. Мотивація діяльності людини: Навчальний посібник у схемах, таблицях, коментарях. Одеса: Видавництво ОДУВС, 2023. 154 с.
3. Dolovski S., Mårtensson L. Wellbeing at work: The interconnection between personality, motivation and health. Master's thesis. Lund University. 2022. 54 p.
4. Fisher H.E. et Al. Four broad temperament dimensions: Description, convergent validation studies, and practical applications. *Frontiers in Psychology*, 2015. 6, Article 1098. URL: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2015.01098>
5. Lal Din S., Tariq M., Shahid N. Temperament and academic performance among school students: Mediating role of achievement motivation. *Journal of Educational Psychology and Personality Studies*. 2024. 12(1), P. 45–58.
6. Big Five personality traits. *Wikipedia*. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Big_Five_personality_traits (дата звернення 10.04.2025)

Ключові слова: темперамент, Big Five, мотивація досягнення, уникнення невдач, особистісні риси, сучасні дослідження.

Key words: temperament, Big Five, achievement motivation, avoidance of failure, personality traits, recent studies.

Мерімеріна Анна Ігорівна

здобувачка 4 курсу факультету психології, політології, соціології
Національний університет «Одеська юридична академія»,

Рєпнова Тетяна Петрівна

доцент кафедри психології, кандидат психологічних наук, доцент
Національний університет «Одеська юридична академія»,

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ЗАХОПЛЕНOSTІ РОБОТОЮ І ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ У МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Робота медичних працівників може приносити як велике задоволення, так і призводити до виснаження. З одного боку, захопленість роботою характеризується енергійністю та відданістю, що позитивно впливає на